

profundiza en varios artigos do convenio, nos que se fai referencia ás competencias e obxectivos da Comisión.

Con respecto á súa estrutura, Andrés explica o funcionamento de cada un dos Comités, grupos de traballo e subcomisiones que forman a Comisión de ICCAT, facendo especial mención ao Comité Científico (SCRS).

Do mesmo xeito que Jaime Mejuto, Andrés comenta que un dos diagramas utilizados polos membros do SCRS é o diagrama de kobe e mostra gráficamente o exemplo do atún branco do norte, mostrando as cores vermello, amarelo e verde, segundo se atópase a especie en situación de sobrepesca ou non.

Nos últimos anos, e independentemente dos argumentos científicos do SCRS, está a cobrar cada vez máis peso a opinión pública, incidindo esta nas decisións sobre lexislación pesqueira. Existe todo un maremágnum de partes interesadas (Ong, investigadores independentes, Universidades, Empresas, gremios...) que fai que as decisións que se toman no seno das OROPs estean fortemente influenciadas por todas estas opinións.

Andrés tamén presenta cuantitativamente as recomendacións emanadas de ICCAT con respecto a cada especie.

Segundo unha segunda visión (actual):

Andrés mostra unha balanza, situando aos gobernos no lado esquerdo da balanza e a varios colectivos sobre o lado dereito (empresas, Ong activistas, Ong conservacionistas, Universidades). A imaxe mostra claramente como a balanza se inclina ao lado dos colectivos sociais. E por baixo desa balanza, Andrés sitúa aos gremios, cooperativas, asociacións de armadores e tripulantes, colectivos que parecen estar á marxe da xestión pesqueira.

Noutra diapositiva móstrase a imaxe de varias certificacións privadas, marcas comerciais, e asociacións ecoloxistas, mostrando particularmente a imaxe dos supermercados Walmart e da Walton Family Foundation. Andrés explica particularmente o nacemento da certificación de pesca sustentable MSC (Mariña Stewardship Council), evidenciando, na súa opinión, que hai intereses económicos privados da cadea

Walmart detrás da certificación de pesca sustentable MSC, a cal termina reportando beneficios económicos e deducións fiscais á marca.

Na súa opinión, a utilización de argumentos medioambientalistas por parte de Ong e certificacións move grandes cantidades de diñeiro que van parar a algunhas marcas comerciais, como é o exemplo de Walmart, ás que convén alimentar esa corrente medioambientalista na sociedade civil.

No medio de todo este escenario de influencia, as OROPs teñen o deber de establecer Regras de Control de Capturas (HCR), Recomendacións e a Gobernanza en xeral. Con respecto a ICCAT, establecéronse diversas recomendacións sobre as especies da súa competencia, aves mariñas, tartarugas e outras cuestións.

Tras o coffee break ten lugar a segunda mesa de relatorios, que corre a cargo de Rafael Centenera Ulecia (Subdirector de Recursos Pesqueiros) e de Miguel Ángel Marcos (Xefe de sinistros de Murimar). Pedro Hernández Sáez, Director Xerente de Carbopesca (Almería) é o encargado de moderar a mesa.

Rafael Centenera Ulecia (Dirección Xeral de Recursos Pesqueiros). Xestión da pesqueira, sistema de TACs e cotas.

O subdirector de Recursos Pesqueiros do MAGRAMA comeza o seu relatorio expoñendo a situación da frota española de palangre de superficie en 2016, cuxo censo conta con 218 unidades aínda que o CUPS inicial era de 274 (isto supón unha redución do 20% das unidades pesqueiras).

A distribución da frota palangreira é de 57 unidades no Mediterráneo, 70 no Atlántico Norte, 29 no Atlántico Sur, 16 no

Indico, 27 no Pacífico e 19 unidades inactivas.

A pesar da redución da capacidade, houbo un incremento do 26% das capturas no período 2005 - 2015, (66.000 TM e 83.000 TM respectivamente).

Das 83.000 TM capturadas en 2015 pola frota palangreira, 24.500 TM foron de peixe espada, 53.200 TM de quenlla e 5.500 TM de túnidos e outras especies.

Rafael Centenera tamén presenta un gráfico coa serie histórica de captura da frota de altura de peixe espada e quenllas.

Os principios básicos da xestión pesqueira, e así se establece tamén na PPC, son o económico, social e ambiental.

A ponencia expón tamén os obxectivos de cada OROP atunera:

- ICCAT: Capturas máximas continuas.
- CTOI: utilización óptima do recurso.
- CIAT: máximo rendemento sustentable.
- WCPFC: utilización óptima do recurso.

Con respecto aos diferentes modelos de xestión, estarían os seguintes:

- Xestión do esforzo: limitación en tempo ou espazo.
- Xestión das capturas totais (TAC).
- Ambos os modelos baséanse en información científica, de aí a importancia da fiabilidade dos datos reportados.

Así mesmo, o relator explica a situación da frota en cada unha das OROPs atuneras:

- ICCAT: O peixe espada ten establecido un TAC para o Atlántico Norte (6.393 TM para España) e outro para o Atlántico Sur (5.112 TM para España). Non hai un TAC para as quenllas, pero si unha limitación de capturas para certas especies.
- CTOI: Non hai establecido un TAC para ningunha especie, pero si unha limitación da capacidade total de buques (un máximo de 27 unidades, actualmente operan 16 buques españois. 27.797 GT, dos que España ten 11.590 GT).

- CIAT: Non hai TAC nin limitación de acceso, pero si un Rexistro de buques palangreiros. As capturas actuais atópanse preto do RMS. Non hai avaliación de quenllas. As capturas de 2015 da frota española foron 10.037 TM de peixe espada e 6.616 TM de quenllas.
- WCPFC: Non hai TAC, pero si unha limitación de captura anual por país e unha limitación do número de buques (2002 - 2005). España podería operar con 14 unidades pesqueiras e un máximo de 3.170 TM. Con respecto ás quenllas, se se trata de pesca dirixida hai a obrigación de establecer un Plan de Xestión, e se se trata de by-catch estarían prohibidos os terminais de aceiro e as liñas tiburonerías. En 2015 a frota española capturou 2.327 TM de peixe espada e 1.779 TM de quenlla.

Con respecto a como debería ser a Xestión no futuro, podería asemellarse ao esixido na certificación MSC:

- Principio 1: Poboacións sustentables de peixes (RMS).

- Principio 2: Minimizar os impactos ambientais.
- Principio 3: Unha xestión eficiente.

Para poder considerar ás pesqueiras de palangre como sustentables habería que alcanzar os seguintes obxectivos:

- Conseguir que o peixe espada, a tintorera e o marraxo (as tres principais especies que captura a frota) teñan unha avaliación científica de calidade.
- Obter mecanismos de xestión.
- Xerar HCR (Reglas de Control de Captura).
- Diseñar estratexias de actuación para minimizar os efectos colaterais.
- Alcanzar unha observación científica do 20%.

<https://www.iccat.int/es/>

<http://www.iotc.org/>

<https://www.wcpfc.int/>

Miguel Ángel Marcos (Xefe de sinistros de MURIMAR). Casos prácticos de sinistros en pesqueiros.

A principal sinerxia que se crea en seguros é a xerada polos ramos de casco/máquinas e P & I en buques pesqueiros.

O relator mostra unha gráfica coa distribución da sinistralidade con respecto á contaminación, abordaxe, remoción, danos persoais, desvíos, perdas totais e outros. O 45% da sinistralidade (P & I) ten que ver cos danos persoais.

A continuación, móstranse varios casos prácticos con imaxes, datos económicos e desenlace final dos sinistros e actuacións por parte de MURIMAR:

- Encallamiento de pesqueiro palangreiro na illa Sta. Kilda.

- Accidente mariñeiro (amputación das dúas mans por trapamiento na maquinilla de pesca).
- Consecuencias de alongar en exceso a vida do aceite en motores diesel e mantemento inadecuado:
 1. Rotura cigüeñal en motor.
 2. Avaría grave en motor por defecto da auga de refrixeración do intercooler.

Tras a comida, na que se serviron diversos pratos elaborados a base de peixe espada e produtos típicos da zona, deu comezo a última mesa de relatorios, dedicada á pesqueira de quenllas, que correu a cargo de Gakushi Ishimura (Universidade de Xapón) e Francisco Portela (Director Xerente de Vianapesca Portugal). A mesa foi moderada por Edelmiro Ulloa, Secretario Técnico de ARVI.

Gakushi Ishimura (Universidade de Iwate. Xapón). Asesor Técnico de Kesennuma Far Sexa Fisheries. Importancia da pesqueira de quenllas para o sector xaponés.

Gakushi fala da importancia que ten a pesqueira de quenllas en Xapón, onde é unha especie comercial obxectivo para a frota pesqueira do país e un produto que ten moi boa aceptación para a poboación.

O relator mostra un mapa coa situación xeográfica da localidade pesqueira de Kesennuma, que en moitos aspectos é similar á Garda e que sufriu as consecuencias do maremoto que sacudiu o país en 2011.

A especie de quenlla que captura a frota xaponesa principalmente é a tintorera, do mesmo xeito que a frota guardesa. En Xapón faise un aproveitamento integral desta especie, dándolle saída comercial non só á carne e ás aletas, senón

tamén aos ósos (industria farmacéutica) e á pel (industria téxtil).

O relator lembra que o status biolóxico do recurso atópase en moi bo estado.

A pesqueira deste escualo supón, para a localidade pesqueira de Kesenuma, segundo datos de 2014, un 3% de empregos directos e o 8% da produción económica anual.

Os buques da localidade faenan principalmente no Pacífico Norte, onde o recurso atópase un 60% por encima do BRMS. Os datos científicos da CIAT demostra que o recurso non está sobrepescado nin sufrindo sobrepesca.

Despois do maremoto que sacudiu a localidade en 2011, as empresas armadoras tiveron que exporse unha reestruturación da actividade. Concretamente, desde hai 3 anos, reconstruíron a súa estratexia e cambiaron a súa metodoloxía segundo o formato de grupaje.

Actualmente hai 4 grupos de 18 barcos. Antes de 2011 os buques facían mareas de 40 días, pero despois desa data decidiuse reducir o número de días a 25-30 para optimizar o rendemento das

mareas e conseguir unha mellor calidade do peixe.

Así mesmo, organizáronse de maneira que só se realiza unha descarga por día.

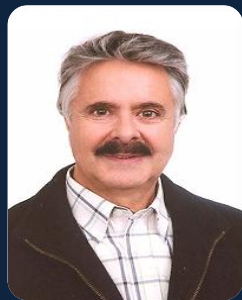
O relator fai unha comparativa numérica dos resultados obtidos durante os tres últimos anos, despois de comezar coa estratexia de grupos.

Os resultados mostran unha clara melloría económica con respecto aos anos anteriores, chegando mesmo a triplicarse o rendemento económico con respecto ao sistema anterior.

En 2015-2016 o valor medio da tintorera foi de 2 USD/Kg. A media anual do valor das descargas por barco mellorou nun 130-150% con respecto a 2012-2014 grazas ao novo sistema organizativo.

Francisco Portela (Director Xerente de Vianapesca, Portugal). Medidas de xestión e

conservación nas pesqueiras de quenllas.

O relatorio do Sr. Portela leva por título “Protección e valorización” e comeza presentando a súa organización, Vianapesca, a cal engloba a 816 asociados, entre os que se atopan embarcacións maiores e menores de 12 metros, así como 261 mariscadores.

O relator fai unha dura crítica da política comunitaria sobre prohibición de cercenamiento de aletas a bordo dos buques palangreiros comunitarios, cualificándoo de atentado para esta frota, xa que interfere no proceso produtivo das empresas.

O finning xa está prohibido na UE desde 2003 e non hai ningunha evidencia de que a frota comunitaria practicouno. Esta frota, ademais, non sería competitiva sen a venda dos troncos de quenlla.

Existen outras medidas de control que xa se están levando a cabo: desembarques no mesmo porto, inspectores nas descargas, rexistros de capturas, etc...

No Consello Consultivo do Sur (CCS) acordouse, xunto coas Ong alí presentes, que poderían estudarse outras alternativas á política de aletas adheridas, alternativas que ademais reducirían os accidentes a bordo e os custos ambientais.

A modificación do Regulamento 1185/2003 foi un erro da Comisión Europea:

- Atentado económico: perda de capacidade de 8/10%, incremento dunha marea anual, perda financeira para a empresa e os pescadores.
- Atentado sobre os recursos: desperdicio dos 12 cebos que proporcionaban as barrigas da tintorera ao procesarse, e que son substituídas por 8 tn de pota e caballa.

- **Atentado ambiental:** incremento do consumo de gasóleo ao incrementarse unha marea por buque, que multiplicado por todos os palangreiros comunitarios supoñen máis toneladas de gasóleo queimado e lanzado á atmosfera.

A Comisión non debe interferir no proceso a bordo.

Alternativas:

- Modificación do Regulamento para poder descargar o tronco limpo.
- Cortar as 7 aletas e atalas nun mesmo conxunto.
- Nas descargas podería comprobarse que existe o mesmo número de troncos e de conxuntos de aletas.

CONCLUSIÓNS E RESULTADOS:

As conclusións emanadas destas xornadas evidencian que existen basicamente dous modelos de xestión: un baseado no esforzo (regulación do tempo) e outro baseado na limitación de capturas (TAC).

Polos antecedentes noutras pesqueiras e segundo a opinión dos científicos, o sistema de limitación de capturas (TAC) é

máis fácil de aplicar e ofrece uns mellores resultados.

Con respecto á pesqueira de quenllas, quedou constatado o seguinte:

- O estado biolóxico do recurso atópase moi lonxe de alcanzar o seu RMS, e, aínda que é certo que existe certa incerteza pola falta de datos nalgunhas zonas, non hai motivos biolóxicos para propoñer unha diminución das posibilidades de pesca actuais.
- Existe un xuízo paralelo sobre esta pesqueira que foi potenciada polas Ong ambientalistas e conservacionistas que levou, mesmo, ao veto do comercio e transporte desta especie.
- A pesqueira de quenllas é, a día de hoxe, unha pesqueira dirixida e non un bycatch.
- A pesqueira de quenllas carece dunha regulación específica (HCR) a día de hoxe.
- Correspondería as OROPs recomendar regras de control de capturas para esta pesqueira para encadrar esta actividade dentro dun marco legal que sirva, ao mesmo tempo, para protexer a actividade

dun modo sustentable para a frota.

O debate deste asunto, entre os representantes da administración, o sector pesqueiro e a comunidade científica neste foro, supuxo, na práctica, unha antesala para a proposta que presentaría a Administración española ante a Comisión Europea para a reunión anual de ICCAT de 2016 no que respecta á pesqueira de quenllas.

A pesar de que o sector pesqueiro era remiso, en principio, a que se impuxese un sistema de xestión baseado en TAC e cotas para a pesqueira de quenllas, neste foro quedaba de manifesto que a opinión de sociedade civil non permitirá encaixar facilmente no mercado aos produtos derivados da quenlla (tintorera neste caso) sempre que non exista unha regulación baseada en regras de control de capturas (HCR) sobre esta pesqueira.

Tras as dúas reunións de coordinación que tiveron lugar en Madrid e Bruxelas, respectivamente, entre a Administración e o sector pesqueiro, acordouse o documento que a UE terminaría propoñendo na reunión anual da Comisión de ICCAT que tivo lugar en Vilamoura (Portugal) entre os días 14 e 21 de novembro de 2016, onde, despois dun arduo debate entre as diferentes Partes Contratantes, xestouse o documento definitivo que sería a primeira proposta de Recomendación de ICCAT sobre xestión da pesqueira de quenllas no seo desta OROP.

A proposta definitiva, que entrará en vigor en 2017 para todas as CPC do convenio, está baseada nunha limitación de capturas para o Atlántico Norte de 39.102 tn, revisando esta medida no caso de que a frota superase este límite durante dous anos consecutivos. Así mesmo, ínstase ás CPC a realizar un reporte de datos máis detallado (captura, esforzo, talla, descartes, etc?) en ambas as zonas (Norte e Sur).

Esta recomendación supón que a pesqueira de quenllas comeza a ter unha regulación baseada en HCR, o cal posibilitará o desenvolvemento dunha actividade dentro dun marco legal

establecido que, en principio, non debería toparse con vetos comerciais. Así mesmo, esta regulación podería abrir as portas para a futura certificación de pesqueira cun selo de pesca sustentable.

REPORTAXE FOROGRÁFICO

VISITA GUIADAS

Reunión na vila de A Guarda

Visita a varios buques da frota de A Guarda.

Visita intalación frigorífica no porto de Vigo (Frigoríficos de Vigo).

Visita guiada polo porto de Vigo coa Autoridad Potuaria.

Descarga de peixe conxelado no porto de Vigo:

Visita a comercializadoras no porto de Vigo:

Visita a empresas de fabricación de equipos de pesca.

Visita Río Miño e a costa de A Guarda nunha embarcación tradicional da vila:

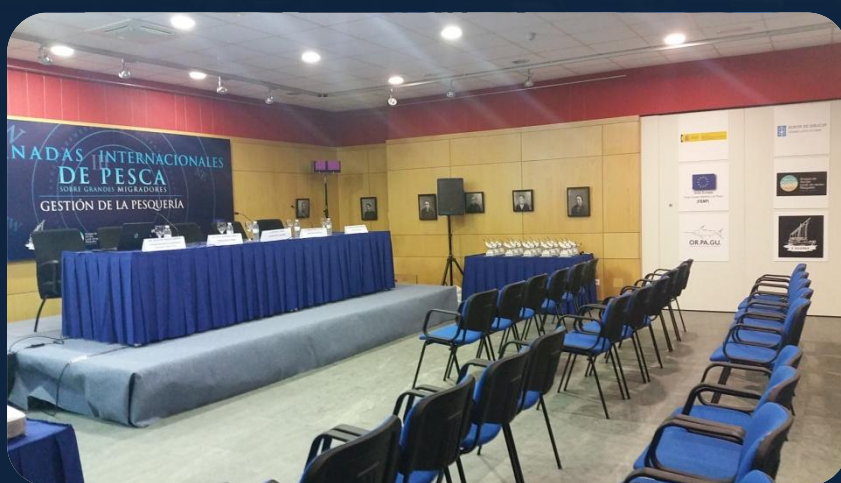

XORNADA INTERNACIONAL DE PESCA SOBRE GRANDES MIGRADORES

Equipo de traducción simultánea:

Instalacións:

Apertura:

